

1944, august 27. Moskva. — Zápis o porade členov čs. vládnej delegácie, členov moskovského vedenia KSC, čs. predstaviteľov v SSSR a zástupcu ilegálnej SNR K. Šmidkeho o situácii na Slovensku, konanej v budove čs. veľvyslanectva.

Prítomní: ministr Němec, generál Viest, veľvysl. Fierlinger, gen. Píka, členové Státní rady Hála, Uhlíř, Valo, Laušman a dr. Vrbenský, poslanci Gottwald, Šverma, Kopecký, gen. Hasal a dr. Drtina. Prezenční listina pripojena.¹

Schůzi zahájil formálně veľvyslanec Fierlinger, načež první referát měl poslanec Gottwald, který stručně oznámil obsah zpráv, jichž se mu dostalo v posledních 24 hodinách ze Slovenska. Dle těchto zpráv dnes ráno v 6 hodin začali Němci obsazovat Slovensko. Obsazení provádí celkem 5 divizí. Jedna z nich byla dopravována dnes ráno od Břeclavi na Bratislavu. Na Slovensku 25. srpna byl prohlášen válečný stav. Bratislavská vysílačka hlásila prý v pátek večer, že Tiso byl zabit. K dotazu jednoho z přítomných poslanec Gottwald konstatuje, že toto hlášení v Moskvě zachyceno nebylo. Včera večer mluvil Mach.² Gottwald částečně cituje obsah jeho projevu v té partii, kde se Mach zabývá pověstmi o obsazení Slovenska: „Víte sami, jak situace zde vypadá a že tomu tak není. Že Slovensko bylo obsazeno, o tom se mluví jen za hranicemi. Na Slovensku je úplný klid atd.“ Poslanec Gottwald dále dostal zprávy, že slovenské posádky v Breznu a ve Zvolenu zaujaly proti obsazení obrannou pozici. Bratislava však se nebrání. Další zpráva pak praví, že také posádka v Turč. Sv. Martině se chce bránit.

Gen. Píka: by rád doplnil referát posl. Gottwalda zprávami, které má on.³ 25. srpna Národní Rada Slovenská hlásila, že čekají obsazení během několika dnů. Zjištěny 2 divize SS na západních hranicích a 1 divize SS v Košicích. Činí dotaz, co mají dělat. Na tento dotaz pan prezident jako Vrchní velitel dal příkaz, že se obsazení musí bezpodmínečně postavit na odpor. Způsob, jak to mají udělat, nelze přesně na dálku říci. V každém případě však je třeba postavit se na odpor na středním Slovensku a spojit se s partyzány. To byl příkaz vrchního velitele vojenským jednotkám na Slovensku. Mimo to Národní rada prosila o posilu tohoto odporu desantními jednotkami. Gen. Píka se na to ihned spojil s příslušným generálem ve vojenském komisariátu, referoval mu o těchto zprávách a na jeho žádost mu pak o tom všem podal písemný memoir. Gen. Píka tedy ještě jednou sděluje, že byly na Slovensku dány příkazy v každém případě se držet na středním Slovensku, držet průsmyky na Karpatech a vypadnout z nich naproti Rudé armádě jen tehdy, bude-li zajištěno, že tím tyto průsmyky nebudou uvolněny německé armádě.

Posl. Šmidke: Chce shromážděně informovat o usnesení Slovenské národní rady a rozhodnutích vojenské rady. Před 4 měsíci se totiž dohodli, že vedle Slovenské národní rady bude ustavena ještě zvláštní vojenská rada. Této Radě byli přiděleni 2 političtí přidělenci, členové to Národní rady. Rozhodli již tehdy, že celý národ se musí okupaci, kdyby k ní došlo, bránit. Dne 29. června projednali všechna nutná opatření vojenská, zejména pokud jde o střední Slovensko, o němž rozhodnuto, že má být za každou cenu hájeno, protože se může Němcům i zcela samo

¹ Mezi přítomnými zabudol P. Drtina, který urobil záznam, uviesť K. Šmidkeho. Zo záznamu vyplýva, že sa Šmidke zúčastnil celej porady a je aj podpísaný na prezenčnej listine. Meno gen. Hasala-Nižborského je na prezenčnej listine prečiarknuté.

² Pozri dokument čis. 156 z 26. 8. 1944.

³ Z ďalšieho vyplýva, že ide o zprávy obsiahnuté v rádiogramoch Slovensko — Londýn z 24. až 26. 8. 1944 (viď dokumenty čis. 160 a 162).

330 bránit 4 až 5 týdnů. Byly tam proto koncentrovány zásoby, potraviny, výstroj, munice a také 1 miliarda oběživa byla koncentrována do Banské Bystrice. To umožnil, jak posl. Šmidke na dotaz dvakrát potvrzuje, jeden člen dnešní Tisovy vlády.⁴ Dále sem koncentrována převážná část dělostřelectva, materiál na překážky v průsmycích a koncentrována sem celá 3. slovenská divize. Celkem na Slovensku v době jeho odletu ze Slovenska, t. j. asi 4. srpna t. r., bylo ve zbrani 70 000 mužů, mobilizace však pokračovala a měla nyní dostoupit již asi 120 000. Bylo rozhodnuto, že jednotlivé posádky se mají bránit a pak ustupovat do centra Slovenska, anebo do hor. Dále rozhodnuto vyzbrojit civilní obyvatelstvo v záp. části Slovenska, aby mohli v týle německé armády vésti guerilu. Pokud jde o Bratislavu, došli k závěru, že ji není možno bránit, jednak proto, že je to na skok z Německa, jednak že je centrem německého civilního odporu. Slovenská armáda má 2 divize na východě státu, které mají úkol zdržovat ústup Němců před Rudou armádou.

Mimo armádu je současně možno se spolehnout, že asi 80 % žandarmstva se připojí k boji proti Němcům. V akci na východním Slovensku je nyní asi 1500 partyzánů. Vedle toho ovšem je řada civilního obyvatelstva připravena k tomu se k nim připojit ihned, jakmile bude situace zralá a dostane se jim zbraní. Posl. Šmidke pak doslovně praví: „My sme sa snažili pôsobiť na obyvatelstvo, aby rukovali, poněvač sme mali tyto plány.“⁵ Proto je možno, že počet civilistů na východním Slovensku, kteří se přihlásili k partyzánům, tím bude o něco snižen. Přesto počítáme, tak Slovensko může mít až 150 000 mužů ve zbrani. Ovšem nutno počítat, že Němci budou nastupovat se všech stran. Proto nejdůležitější je otázka zásobování zbraní, zejména automatickými. Vozba a těžké zbraně slovenské armády jsou zastaralé a v slabém stavu. S tím je nutno počítat.

Pokud jde o signál, jak by se měl dát k všeobecnému národnímu povstání, bylo dohodnuto, bude-li možno v posledních hodinách před obsazením, zmocnit se bratislavské vysílačky, a to i studií v Bratislavě i vysílačky v Kostolanech u Piešťan, a to třeba jen na čtvrt hodiny, aby se tím mohl dát signál k všeobecnému povstání. Druhá eventualita signálu byla cestou kurýrů mezi jednotlivými jednotkami, partyzány a skupinami. Třetí eventualita byla cestou tlače. Jako za počátek situace, která je vhodná k vyvolání všeobecného povstání, má být překročení hranic prvním okupačním vojákem. Z toho všeho je tedy patrné, že jak národní rada, tak vojenská rada jsou rozhodnuty toto povstání provést.

Gen. Pika: Chtěl by ještě dodat, že na otázce Slovenska začali pracovat se sovětskými vojenskými činiteli v lednu a únoru t. r. Na základě toho byly pak dány na Slovensko instrukce hájit Banskou Bystrici, Ružomberok, Zvolen, Vrútky a celou oblast mezi těmito městy a pak prostor Humenné—Prešov. Koncem června jsme dostali zprávu, že pohotovost v této oblasti je provedena a já informoval sov. velení, že půda je tam připravena. Současně jsem žádal o směrnice, jak možno sladit akce Rudé armády se slovenským odporem. Dostal jsem odpověď, že to bude možno, jakmile bude pohotovost na středním Slovensku provedena a dle celkové strategické situace. Dne 31. července podal jsem novou zprávu a žádal o dodávky zbraní na Slovensko a udal 7 míst, kam se mají shodit hlavně automatické a protitankové zbraně. Pak přijela první delegace slovenského vojenského velení⁶ a 8. srpna jsem o tom podal podrobné memorandum sovětskému velitelství. Mimo to mám na Slovensku 7 skupin spojovacích, jednak u partyzánů, jednak u slovenské armády. Všecky tyto věci ovšem nyní vstupují do takového stadia, že se to patrně nyní již nebude řídit z Moskvy, nýbrž od velitele příslušné operační armády. Na dotaz Gottwaldův pak gen. Pika ještě dodává, že naše jednotka původně byla rozmístěna pod Kolomyjemi. Protože to bylo příliš na východ, žádal jsem,

⁴ Táto veta je do záznamu vpísaná atramentom. Šmidke mal zrejme na mysli guvernéra Slovenskej banky dr. I. Karvaša.

⁵ Slovenské vety v úvodzovkách ponechávame v znení Drtinovho záznamu, čiže aj s gramatickými a pravopisnými nepresnosťami.

⁶ Korecký a spol.

aby byla zasazena západněji, asi tak na prostoru Humenné, čemuž sovětské velení vyhovělo a dnes je jednotka mezi Přemyšlem a Samborem. Paradesantní jednotka je pak připravena, aby seskočila na potřebná místa. V závěru gen. Píka ještě vykládá některé podrobnosti o vojenském postupu na východ Slovensku a místech, kam budou provedeny výsadky prašutistů.

Velvysl. Fierlinger: To je tedy celková situace, jak jsme ji slyšeli ze všech referátů a myslím, že je celkem jasná. Chce konstatovat, že není nikde žádného nesouhlasu, je také úplný souhlas Londýna s tím, co Národní rada na Slovensku připravila. Myslím, že by tam měla být kromě druhé brigády případně zasazena i první brigáda, třebaš jen z části, neboť by bylo dobře manifestovat tak naši solidaritu se slovenským lidem. A druhá brigáda je z velké části slovenská.

Gen. Píka: Navrhuje především, abychom prosili diplomatickou cestou sovětskou vládu o co největší podporu, potvrdí-li se zprávy, že Slovensko je již Němci obsazováno. Pokud však jde o zasazení 1. brigády, domnívá se, že to asi nebude lze provést z technických důvodů. K jejímu přesunutí by bylo potřeba 400 letů a mimo to ohromné množství krycího stihacího letectva, jež musí toto přesunutí krýt ve třech skupinách. K tomu Sověty nedají povolení, ale oni nám nepochybně pomohou svými jednotkami.

Velvysl. Fierlinger: na výzvu Gottwaldovu konstatuje, že kroky diplomatickou cestou u sov. vlády v tomto smyslu učiní ihned zítra.

Gen. Viest: doporučuje, aby se ještě vyčkalo dalších zpráv, až se obsazení Slovenska německými vojsky potvrdí.

Posl. Gottwald: ještě uvádí zprávu, kterou dále dostal, že tunel Žilina—Vrútky byl vyhozen do povětří.

V další neurovnané a volně rozpravě, již se zúčastňuje více přítomných, gen. Píka konstatuje, že k celému plánu národního povstání Slovenské národní rady, Londýn tento plán nejen schválil a potvrdil, nýbrž slíbil veškerou pomoc a naopak kategoricky žádal, že nestačí jen pasivní obrana proti okupaci, ale že to musí být vysloveně aktivní boj.⁷

Na to byla schůze na chvíli přerušena a ihned po přerušení

velvysl. Fierlinger: klade otázku, jak to vlastně je s tím memorandem gen. Čatloše.⁸ Načež vysvětlení o tom teď podává

posl. Šmidke: Gen. Čatloš před několika týdny se rozhodl změnit svůj postup, který byl naivní a dát tuto svoji mienku na vědomí Moskvě. Při tom však se rozhodl pokračovat v projevech loyality k Německu. Dal si zavolat stotníka Staňka, který je zapojen v odbojové organizaci a ponuknul toto stanovisko Národní radě, nevěda ani komu to ponúkává. Jednalo se mu jen o to, aby dal do Moskvy svoji osobní mienku, ale nezáleží mu na tom, kdo to ponese. Ponúknul Slovenské národní radě také letadlo, a to aby letadlo mohlo legálně startovat. Měl tehdy letět gen. Jurech. To však zkrachovalo.⁹ Posl. Šmidke pak podrobně vykládá historii a komplikace s odletem, z čehož nejdůležitější je to, že se jim okružnou cestou dostala do ruky zpráva Čatlošova, kterou posílal do Moskvy. Cestou Staňka si zjistili, že tato zpráva je autentická a sdělil mu pak pro Čatloše, že vojenskou akci, tak jak ji Čatloš chce provést, přijímají, že však nepřijímají politickou stránku jeho nabídky. Pak se na základě toho dohodli, že do Moskvy poletím já a pplk. Ferjenčík, člen vojenské rady. Politická část Čatlošova memoranda, o tom lze říci jen, že to byla „absurdní politická naivita“. Obrací se přímo na Rudou armádu, které nabízí generálskou diktaturu na Slovensku, které on by byl v čele a komunisté by byli prostředníky mezi ním a Moskvou. Posl. Šmidke vyjadřuje mínění, že máme-li na mysli, že jde o stmelení všech protiněmeckých sil na Slovensku, že by nebylo správné, jeho nabídku odmítat, konstatuje ovšem, že je to role murína, až ji splní,

⁷ Píka mal zrejme na mysli Ingrovu odpoveď Golianovi na celkový plán protiněmeckého vojenského vystúpenia (porov. pozn. 4 k dokumentu čís. 114 z 31. 7.—4. 8. 1944).

⁸ Pozri dokument čís. 113.

⁹ Porov. dokument čís. 124.

332 murín může jít. Takové stanovisko k tomu zaujala podle Šmidkeho Slovenská národní rada.

Gen. Píka se táže, zda v tom memorandu nebylo něco v tom smyslu, že by Čatloš žádal, aby sovětská vláda jednala přímo s ním a se slovenskou vládou a že si vyhradil právo, aby Slovensko mohlo zaujímat stanovisko k uzavřené smlouvě čsl.-sovětské.¹⁰

Posl. Šmidke: Něco takového v tom smyslu v memorandu bylo, ale Slovenská národní rada to rozhodně odmítá.

Gen. Viest: Já jsem se právě chtěl zeptat, či ta delegace byla vysílána jen k sovětským úřadům, či zda ji bylo uloženo dostat se do styku s československou vládou.

Posl. Šmidke: To bylo v podstatě tak, že bylo rozhodnuto jít do Sovětského svazu a k sovětské vládě a prostřednictvím sovětské vlády a velvyslance československého se dostat do styku s čs. vládou.

Posl. Laušman: My jsme v Londýně neslyšeli nic o Slovenské národní radě, a slyšeli jsme zprávy o Ústředním Národním výboru. Min. vnitra Slávik nám podával ve Státní radě zprávu také o Šrobárovi a Šrobárově výboru a pak zprávy o tom, že vlastně na Slovensku je chaos a že je to roztráštěno, ale Šrobárovův výbor že má na 400 Národních výborů již vybudováno.

Na otázku Viestovu, zda Sloven. nár. rada je totožná s Ústřed. nár. výborem¹¹

Posl. Šmidke: vysvětluje, že fakticky koncem oktobra min. roku došlo k vytvoření organizační jednoty, která se pak plně ustavila v prosinci min. roku. Současně byla vypracována programová platforma této jednoty a výtah byl poslán kurýrem koncem januára do Londýna¹² s tím, že tento orgán reprezentuje odbojné síly Slovenska. Na toto jsme v dubnu t. r. dostali odpověď pana presidenta,¹³ kde toto sdělení bere na vědomí s pochvalou a rozvíjí své myšlenky o tom, jak by se mělo dále postupovat. Proč Vy jste o tom v Londýně nebyli informováni, to ovšem já nemohu vysvětlovat. Obecně se konstatuje, že se jedná jen o různé pojmenování jedné a téže organizace.¹⁴

Min. Němec: se táže, jaký je poměr Slovenské národní rady k ostatním odbojovým organizacím.

Posl. Šmidke: praví, že po výzvě čs. vlády z letošního dubna,¹⁵ tvoření Národních výborů, vyvstala spousta menších skupin a skupinek všelijakých společností, které začínaly se tvořit. Ale to je asi jako železo k železkům. Takový je asi poměr Slovenské národní rady k těmto skupinkám. Vykládá potom o Šrobárovi, s kým on pracuje a jak byl nakonec kooptován do Slovenské národní rady.¹⁶ Ve skutečnosti však nemá žádné opory v národě a bajky o 400 výborech, to všechno není pravda. My tam máme i rodinné Národní výbory, ale to všechno jsou dětské hračky. Tito lidé mají technicky možnost posílat zprávy do Londýna a proto Londýn nemá pevnou mienku o tom, co je vskutku na Slovensku. Dále vykládá podrobně historii některých skupin se silnou kritickou tendencí, pokud jde o skupiny Kapinaj a Flora, vykládá o poměru k luďákům, o Čarském a Grebáci Orlovu, při čemž zapisovatel měl dojem, že tak ještě nejdříve tomuto poslednímu přisuzuje poněkud větší význam.

V další vzniklé neurované rozpravě posl. Šmidke konstatuje, že Čatloš, když si zavolal Staňka, naznačil mu něco — patrně aby své pokyny podepřel — že o tom ví Tiso, ale Tiso se pak později zase od toho nějak odtahoval a podobně. Dále Šmidke vykládá, že Národní rada má 17 členů, z toho však pouze 8 z konspiračních důvodů se schází pravidelně.

¹⁰ Část vety od „a že si vyhradil právo . . .“ doplněná atramentom.

¹¹ Táto veta je do záznamu vpísaná atramentom.

¹² Šmidke mal na mysli pravdepodobne zprávu o dohode, ktorú doručila koncom februára 1944 spojka Fraštackého v Ženeve dr. J. Kopeckému (pozri dokument čis. 48 z 1. 3. 1944).

¹³ Viď dokument čis. 54 z 29. 3. 1944.

¹⁴ Táto veta bola vpísaná do záznamu atramentom.

¹⁵ Šlo o prevolanie čs. vlády do vlasti k utváraní národných výborov so smernicami pre ich organizáciu a činnosť. Pozri edíciu „Cesta ke Květnu“, dok. 16.

Velvysl. Fierlinger: konstatuje, že práve došla z Londýna dôležitá depeše a že si vyžádal souhlas prítomného vládného delegáta, aby mohl depeši v tomto dôverném shromáždění přečíst. Když velvysl. Fierlinger depeši přečetl, konstatuje, že podle jeho mínění v depeši není celkem nic nového.¹⁶ Nejvýše by poznamenal, že se jedná patrně poněkud o přecenění Čatlošova memoranda. Považuje za vyloučeno, aby sovětská vláda něco dělala proti naší smlouvě.

Na to je výměna názorů, které se zúčastňují poslanec Kopecký, Šverma a v níž gen. Píka konstatuje na objasnění situace, že vojáci dostali ze Slovenska původně zprávu, že přijede Jurech a Hanus. Nějakou dobu však odlet nebyl proveden a později dostali zprávu, že poletí tato delegace a vedle toho delegace Čatlošova. Delegace přiletěla v sestavení¹⁷ Korecký, Koza, Ferjenčík, Šmidke a letadlo řídil mjr. Lisický, který se zdál být za delegaci Čatlošovu. Bylo z toho mnoho zmatku, protože nepřistáli tam kde měli, atd. Konstatuje však, že není to delegace Čatlošova, nýbrž delegace Slovenské národní rady.

Dr. Drtina: Chce říci několik slov, která mohou podat jakési vysvětlení dnešního telegramu presidentova. Ví, že před jeho odjezdem dr. Beneš dostal zprávy i o delegaci Slovenské národní rady i o delegaci Čatlošově. Tyto zprávy však nebyly jasné, a nebylo možno se v tom bezpečně vyznat. Domnívám se, že proto pan prezident chtěl upozornit i velvyslance Fierlingera i gen. Píku, aby byli opatrní, aby v tomto zmatku nemohli lovit quislingové a alibisti. Je jistě věcí každého quislinga, co teď udělá, v tom mu nikdo nebude bránit, ale prezident a my všichni ostatně máme kategorické stanovisko ke quislingům a nechceme, aby se mohli dovolávat nějakých jednání s námi a považovat to za základ své alibistické politiky. Myslím také podobně jako velvyslanec Fierlinger a posl. Šverma, že telegram nepřináší nic nového, že je de facto úplná shoda v názorech, že je nutno všemi prostředky rozpoutat boj proti obsazení Slovenska.

Posl. Laušman: Mně zajímá, že z Londýna přichází takováto zpráva, která je v rozporu se skutečností, jež jsme zde slyšeli. Kdyby měl Londýn čerstvé zprávy a dobře vybudované spojení, nemohl by takto telegram znít.

Posl. Valo: uvádí, co mu řekl prezident při rozhovoru před jeho odjezdem. Pan prezident řekl, že ani Londýn, ani Moskva nejsou místa, kam by se mohl pan Čatloš obracet s úspěchem a že Čatloš má o tom docela falešné představy.

Na to někteří účastníci, znající techniku práce v presidentově okolí a někteří prostě z obsahu z dnešních zpráv konstatují, že telegram presidentův je zřejmě staršího data a že byl psán ještě před tím než došly zprávy o obsazování Slovenska Německem.

Posl. Šmidke: konstatuje, že faktický odlet jejich delegace se měl uskutečnit 3. srpna ve 3 hodiny ráno.¹⁸ Dozvěděli se však, že Čatloš chce tuto delegaci předběhnout a o tom byly dávány zprávy, které vzbudily jistý zmatek. Oni pak nabyli dojmu, že mjr. Lisický, který pilotoval jejich letadlo, je současně také emisarem Čatlošovým. Sešli se proto u Leye a protože Jurech byl neznámý, bylo dohodnuto, že poletí Ferjenčík a bylo rozhodnuto, že má být dementováno, že to není zvláštní delegace Čatlošova.

Rovněž gen. Píka k tomu ještě podává vysvětlení, která jasně ukazují, jaký vládl zmatek v prvních zprávách o delegaci.

Velvysl. Fierlinger: konstatuje, že si zjišťuje, zda je Vyšinský v Moskvě a učiní u něho co nejdříve kroky.

Posl. Kopecký: podtrhuje, že je celkem nyní situace jasná a že je nutno učiniti vše, abychom Slovensku dali co nejvíce pomoci. Je to historická příležitost. Je to také první příležitost opravdu lidovým bojem odčinit a rehabilitovat mnichovskou kapitulaci, a 15. března. Žádá, aby si všichni byli toho vědomi a aby byla mezi námi vzájemná důvěra.

¹⁶ Šlo o depešu vo veci Čatloša a quislingov, ktorú publikujeme ako dokument čís. 155.

¹⁷ Píka si poplietol dve delegácie — Golianovu (Korecký) a Šmidkeho.

¹⁸ Porov. pozn. k dokumentu čís. 124.

Na jeho návrh pak stanoveno jednomyslně, že má být jakási pohotovostní stálá porada, která by se mohla rychle sejt podle událostí a již by se zúčastnili: min. Němec, gen. Viest, dr. Fierlinger, generálové Píka a Nižborský, posl. Gottwald a konsistorní rada Hála. První schůzka stanovena hned na zítřek ráno v 10 hodin.

Tento záznam zapsal dr. Drtina.¹⁹

(VHA Praha.)* Fotokópia originálu písaného na stroji.

158

1944, august 27. Moskva. — Prípís náčelníka čs. vojenskej misie v SSSR gen. H. Píku zástupcovi splnomocnenca sovietskej vlády a sovietskeho hlavného velenia gen. Davydovovi s informáciami o vojenskej situácii na Slovensku a so žiadosťou o oznámenie sovietskeho stanoviska a o poskytnutie pomoci slovenským jednotkám, ktoré začnú boj proti Nemcom.¹

Tajné!

Dovoluji si Vám předložiti hlášení, které došlo od velitele slovenského národního výboru z 25. VIII. -44 (pplk. Golian).²

„V nejbližších dnech očekáváme obsazení Slovenska německým a maďarským vojskem. Možnost zahájení obsazování dne 27. srpna.

Okupace Slovenska má býti provedena třemi divizemi „SS“ a to jednou z jihu z Košic (jihovýchodní hranice s Maďarskem) a dvěma ze západu (z Vídně a z Moravy).

Sdělte ihned úkol slovenské armády, zda má provést obranu na místě s těžištěm na středním Slovensku, či se probjovat k Rudé armádě. (Prosíme ihned odpověď.)

Prosíme o pomoc:

a) Jednu paradesantní brigádu vysadit na letišti Tri Duby (asi 8 km severně Zvolen).

b) Jednu paradesantní brigádu na letišti 2 km sev. západně města Poprad (u Svätý Peter), západně vesnice Velká.

c) Ochranu (přikrytí) desantu stíhacím letectvem.

d) Bombardování železničních tratí:

1. Košice—Užhorod

2. Lučenec—Levice

3. Petržalka—Devín

4. Kúty—Vlára (křižovatka Kúty a vlárský průsmyk).

(e) Bombardování nepřátelských kolon hlavně na silnici Košice—Užhorod. Vojenský velitel žádá rozkazy pro voj. akci.)

Vrchní velitel čs. branných sil v Londýně dal voj. veliteli na Slovensku tyto příkazy:

¹⁹ Na zázname sú podpisy členov vládnej delegácie — Němca, Viesta, Hály, Uhlířa, Vala, Laušmana a tiež Hasala.

¹ Píkov list čj. 46 taj. 1944 sa zachoval v dvoch podobách. Jednak ako preklad v českom znení, ktorý uverejňujeme, jednak v ruskom znení (SÚA Praha, E 22-12-11/386-388. Strojopisný priepis). V texte písanom po rusky chýbajú niektoré vety, ktoré v českom znení označenom slovne ako preklad sú. Tieto vety sme označili ◊.

² Porov. dokument čís. 160.